

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev Lucemburk 4. října 2018

Projev předsedy Evropského účetního dvora Klausa-Heinera Lehneho

Představení výroční zprávy Evropského účetního dvora za rok 2017 Výboru Evropského parlamentu pro rozpočtovou kontrolu (CONT)

Štrasburk 4. října 2018

Porovnejte s předneseným projevem.
V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Vážená paní předsedkyně, paní zpravodajko, vážení poslanci a poslankyně, vážený pane komisaři, dámy a pánové, jako bývalý poslanec vím, že v tuto dobu je Evropský parlament velmi pracovně vytížen. Nejenže vrcholí objem legislativních výstupů, ale s blížícími se volbami do Evropského parlamentu váš orgán současně funguje jako rámcové fórum pro debatu o budoucnosti Evropy – jak jsme viděli včera při návštěvě ministerského předsedy Estonska.

Pro mě jako předsedu Účetního dvora je to o důvod více tomuto výboru poděkovat, že si na debatu o naší výroční zprávě za rozpočtový rok 2017 vyhradil čas.

Pan Lazarou jako člen odpovědný za výroční zprávu, členové odpovědní za každou z deseti různých kapitol a samozřejmě naši auditoři vyvinuli značné úsilí, aby vám mohli předložit naše posouzení stavu finančního řízení EU v roce 2017. Tím bude nyní zahájen proces udělování absolutoria, poslední pro Parlament v tomto složení.

Rád bych také poděkoval Komisi, kterou zde zastupuje komisař Oettinger, za její spolupráci jako hlavního kontrolovaného subjektu. Náš auditní proces vrcholí takzvaným řízením o sporných otázkách, avšak podotýkám, že nejsme protivníci. Účetní dvůr je často kritický a někdy neústupný, ale věřím, že jsme vždy spravedliví a vždy ochotní naslouchat rozumným vysvětlením, které byla Komise často schopna poskytnout a které si můžete přečíst vedle našich vlastních připomínek.

Dámy a pánové,

obdobně jako v předchozích letech jsme dospěli k závěru, že účetní závěrka EU za rok 2017 podává věrný a poctivý obraz o finanční situaci EU. Stejně jako v minulém roce vydáváme o spolehlivosti uskutečněných plateb, na nichž se zakládá účetní závěrka za rok 2017, výrok s výhradou, a nikoliv záporný výrok.

Jinými slovy, značná část výdajů za rok 2017, které jsme zkoumali, a tím mám na mysli nárokové výdaje¹, tj. programy, u nichž příjemci dostávají platby, pokud splní určité podmínky, nebyla zatížena významnou (materiální) mírou chyb. Sem spadají platby studentům v programu Erasmus, přímá podpora zemědělců, rozpočtová podpora třetích zemí a platy zaměstnanců EU. Na tyto nárokové platby připadala více než polovina plateb z rozpočtu EU na rok 2017.

Míra nesrovnalostí ve výdajích EU se navíc nadále snižovala. Odhadovaná míra chyb v platbách během roku 2017 klesla na 2,4 % oproti 3,1 % v roce 2016 a 3,8 % v roce 2015. To dokládá, že finanční řízení EU rozhodně míří správným směrem – uznání je třeba vyjádřit především Komisi za to, že v této oblasti spolu s členskými státy vyvíjí setrvalé úsilí.

Domnívám se, že jako auditoři bychom neměli být jen posly špatných zpráv, ale rovněž upozorňovat na osvědčené postupy, s nimiž se setkáváme. Dovolte mi tedy uvést jako pozitivní příklad náš závěr, že přímé platby z Evropského zemědělského záručního fondu, který představuje poměrně značnou část tohoto okruhu VFR, nejsou zatíženy významnou (materiální) mírou chyb.

Je však třeba také přiznat, že některé problémy přetrvávají. Pro ilustraci uvedu tři příklady: jeden z oblastí zemědělských výdajů, jeden z oblastí soudržnosti a jeden z oblastí výzkumu.

Narazili jsme na případ, kdy zemědělec obdržel environmentální finanční podporu, aby zasel tzv. meziplodiny. Ve skutečnosti žádné takové plodiny zasety nebyly a nebyla vedena ani příslušná pěstební a zavlažovací evidence. Po naší návštěvě národní platební agentura zahájila řízení na zpětné získání podpory.

---

¹ S vyloučením některých režimů rozvoje venkova.

V jiném případě jsme zjistili, že příjemce vykázal nadměrné nepřímé náklady na projekt v oblasti soudržnosti. Tyto náklady byly ve skutečnosti obecné náklady vzniklé v ústředí institutu a s konkrétním subjektem zřízeným za účelem provádění projektu nijak nesouvisely. Všechny náklady přímo nesouvisející s příslušným projektem jsme považovali za nezpůsobilé.

Ve třetím případě vykázal subjekt z řad malých a středních podniků, který se účastnil výzkumného projektu, nadměrný počet odpracovaných hodin na projektu a pro jejich výpočet použil nesprávnou metodu. Všichni pracovníci, kteří podle výkazů na projektu pracovali, byli navíc ve skutečnosti zaměstnanci sesterské společnosti, která nebyla stranou grantové dohody. Ve všech těchto případech jsme proto související náklady považovali za nezpůsobilé.

Měl bych zdůraznit, že u značného podílu chyb jsou často k dispozici dostatečné informace umožňující těmto chybám zabránit, zjistit je či napravit. Pokud by Komise a vnitrostátní orgány tyto informace využily, pod práh významnosti (materiality), náš i Komise, by se dostala ještě větší část rozpočtu EU.

Tím to však nekončí. Systémy řízení a kontroly se zlepšily; nyní máme příležitost získat nový pohled na to, jaké důkazní informace nám tato zlepšení přinášejí.

Pro rok 2017 jsme při auditu v oblasti „hospodářská, sociální a územní soudržnost“ poprvé uplatnili nový přístup. Zásadní změna spočívala v tom, že jsme přezkoumávali a opakovaně prováděli kontroly, které předtím vykonali ti, kdo odpovídají za výdaje. Tato nová koncepce auditu zohledňuje důležité změny v právních předpisech přijatých Parlamentem a Radou v roce 2013. Nyní proto provádíme audit nahlášených výdajů, u nichž již členské státy a Komise uplatnily finanční opravy zjištěných nesprávností. Díky našim zjištěním je nyní jasnější, kde v Evropské komisi a v členských státech přetrvávají nedostatky, což nám umožňuje poskytovat vám tady v Parlamentu kvalitnější informace.

V příštích letech, jakmile pro to budou splněny nutné podmínky, rozšíříme tento projekt do ostatních výdajových oblastí.

Svou pozornost a zdroje budeme muset rovněž zaměřit na to, abychom posoudili, zda EU přináší svým občanům výsledky. Nestačí pouze vědět, že prostředky byly vydány správně, musíme vědět, zda byly vydány moudře.

Dovolte mi uvést jiný příklad, tentokrát z oblasti vnějších akcí: u jednoho projektu, který jsme navštívili, stála doprava volebních urn a lístků v hodnotě 150 000 EUR jednu mezinárodní organizaci více než 280 000 EUR. Přestože se v tomto případě jednalo o citlivý a naléhavý případ týkající se voleb ve třetí zemi, vysvětlovat našim občanům, že EU vynakládá jejich prostředky takto, je stále obtížné.

Dámy a pánové,

v jedné z našich nedávných zpráv jsme uvedli, že několik členských států se potýká s problémy s využíváním zdrojů z evropských strukturálních a investičních fondů. V tomto ohledu vítáme, že Komise navrhuje pro příští finanční období řadu opatření, která by mohla přispět k lepšímu čerpání fondů soudržnosti. Řešení máte jako poslanci a poslankyně částečně ve svých rukou, neboť je potřeba včas schválit nový víceletý finanční rámec.

Rozpočet je současně pod značným tlakem v důsledku hodnoty plateb, jež se EU zavázala v budoucích letech provést.

Kombinace vysokých závazků a nízkých plateb zvýšila objem zbývajících rozpočtových závazků EU na nové maximum v hodnotě 267,3 miliardy EUR a z našich prognóz vyplývá, že položky zbývajících závazků (*reste à liquider*) do konce roku 2020 ještě dále vzrostou. Pro příští víceletý finanční rámec by podle našeho názoru mělo být prioritou snížení objemu neprovedených plateb.

Účetní dvůr se rozhodně nebude zapojovat do debaty mezi čistými plátcí, kteří chtějí „snížit své závazky“, a čistými příjemci, kteří žádají, aby se „dělalo více“. Můžeme však poukázat na skutečnost, že rostoucí objem neuhrazených závazků oddálí začátek finančních programů, o nichž nyní jako normotvůrci jednáte.

Dámy a pánové,

souhrnný rozpočet EU nepředstavuje více než 1 % hrubého národního důchodu celé EU.

I když je důležité, aby se prostředky z rozpočtu EU vydávaly účinným způsobem, musíme mít realistický pohled na to, čeho lze s prostředky, které nám byly svěřeny, dosáhnout. Vytvoříme-li očekávání, která nelze naplnit, ztratíme důvěru našich občanů. Podle našeho názoru je závěr jednoznačný: EU by neměla činit sliby, které není schopna splnit. Každodenně musíme prokazovat, že pravomoci EU se účinněji vykonávají na úrovni EU než na národní úrovni.

Poslední slovo na závěr: o nás auditorech se říká, že se stále obracíme do minulosti. Domnívám se však, že stejně tak jsme oprávněni dívat se dopředu. Můžete očekávat, že v příštích týdnech vydáme řadu stanovisek k různým návrhům týkajícím se financí Unie na období 2021–2027.

Parlament a Rada mají před sebou důležitá rozhodnutí. Zcela jednoznačně vítáme skutečnost, že Komise bude přijímat rozhodnutí v rámci návrhu uplatňovat větší flexibilitu, která v současném víceletém finančním rámci chybí – jde o krok správným směrem.

Dámy a pánové, kráčíme vstříc budoucnosti ve světě, kde neustále vzrůstá nejistota, přesto bychom vás rádi ujistili, že naše rozhodnutí jsou založena na pevném finančním základě.

Dovolte nám našim občanům ukázat, že jsme schopni plnit sliby a činit tak efektivně a způsobem, který skutečně přináší výsledky.

Děkuji vám za pozornost a těším se na názorovou diskusi.